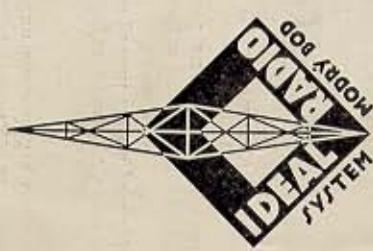
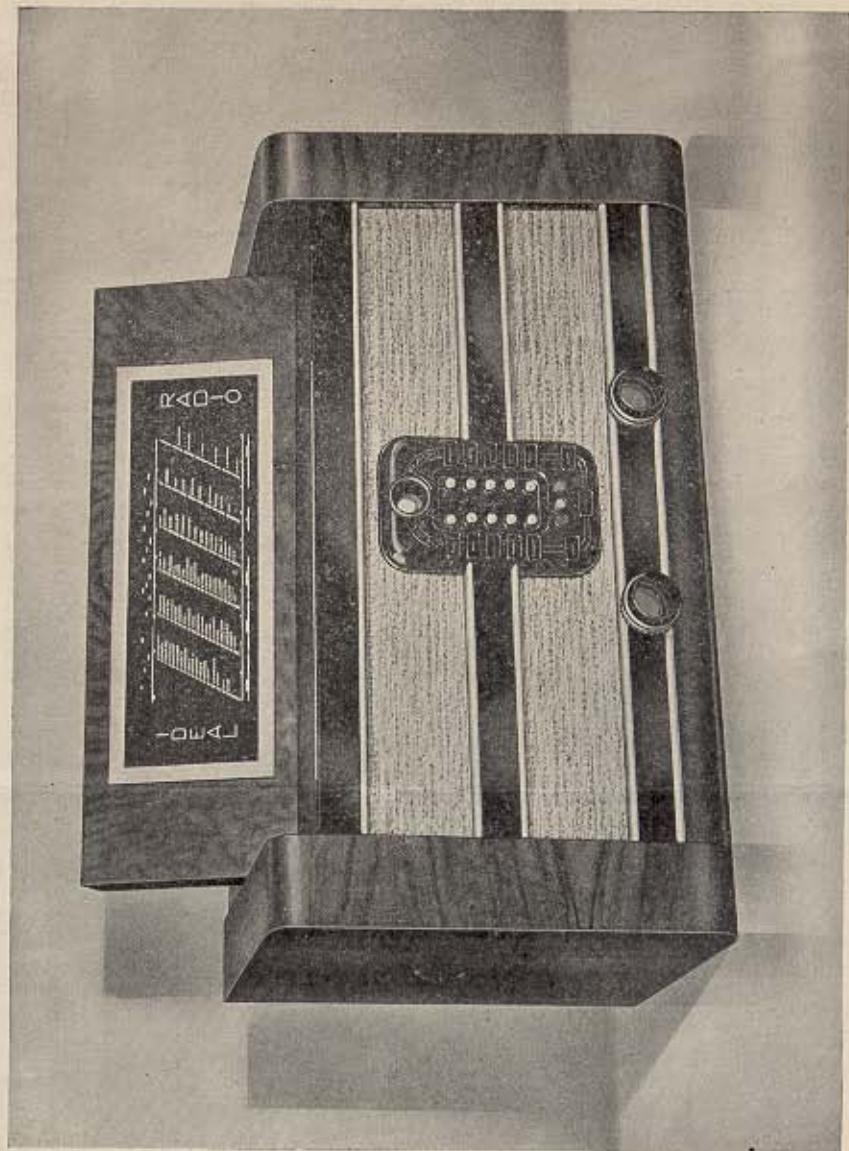
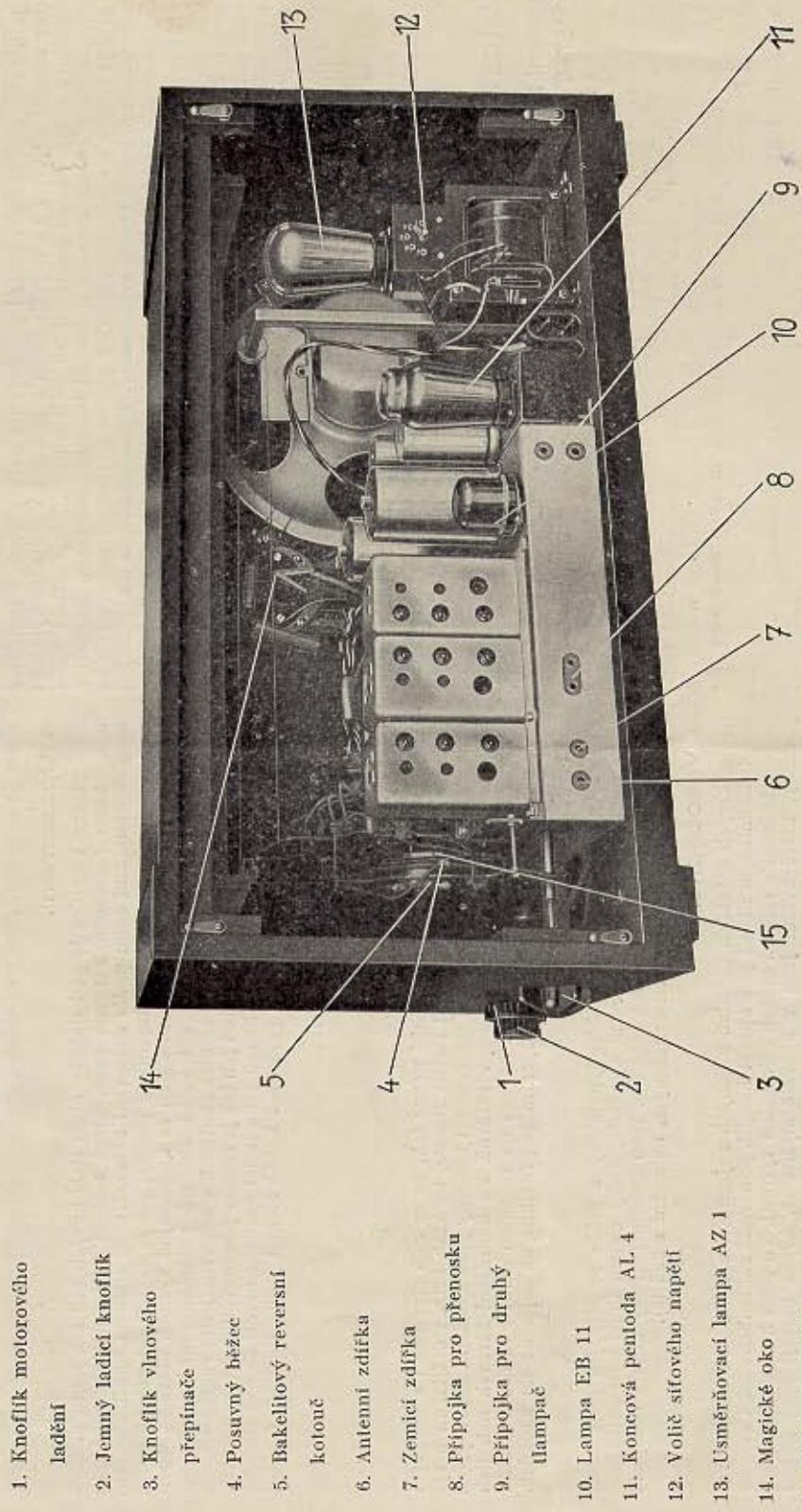

NÁVOD K OBSLUZE

7+2 okruhového superhetu systém MODRÝ BOD S 979.

Systém Modrý Bod Super S 979.

IDEAL-RADIO akc. spol., Praha II., Hybernská 34 - Továrna Kolín.

Přijmač systém Modrý Bod S 979 je $7+2$ okruhový superhet se 7 zesilovači lampami, jednou duodiodou a jednou usměrňovací lampou. Přístroj smí být připojen pouze na střídavou síť. Připojením na stejnosměrnou síť se přístroj poškodi.

A. Uvedení do provozu.

1. Nastavení na sítové napětí.

Otoče obrátky na zadní straně přístroje a sejměj ji. Pak zapojte volič síťového napěti na transformatorního přístroje na napětí, které je nedno na elektronu Vašeho bytu. To se děje tím že posunezna, že se povolí vroubkovaná malka velice napěti, pačka voliče napěti tak, až zapadne do dílku k patřičnému napěti. Potom se vroubkovaná malka zase přitáhne. Transformátor je chráněn tepelnou pojistkou která smí být vyměněna pouze radioobchodem. Po nastavení sítového napěti se zadní stěna nasadí do přípojné a upevní obrátky. Přístroj je pak připraven k provozu a připoji se přípojou šňůrou do normální světelné zásuvky.

2. Osazeni lamp.

2 VF pentoda EF 11	1 diododa EB 11
1 směšovací lampa ECH 11	1 NF regul. pentoda EFM 11
1 VF regul. pentoda EBF 11	1 koncová pentoda AL 4
1 VF pentoda EF 12	1 usměrňovací lampa AZ 1

3. Připojení anteny.

Přívod antény, opatřený banánek, se zapoji do zdírký patřičné označené, která ještě umístěna na zadní stěně přijmače. Nejlepšího příjmu lze docílit pokud možno vysokou venkovní antenu o délce 12–20 m. Příjem venkovní antény zaručuje nejlepší výkon a nejnudší poruchy. Pro změnění poruch může být použito s dosti dobrým výsledkem odborníkem, který jest nejlepše dát si zavést odborníkem.

Přijmač pracuje i na ponocnou anténę, na př. pokojové, výsledky příjmu jsou však samozřejmě slabší. Mimo lo má přístroj vestavěnou světelnou anténu, která se automaticky zapojí, jakmile se vyláhne banánek z antény zdírky. Přístroj pracuje tudíž i při vylázení antény i zemním přívodu. Tuto možnost však používanou, za výjimkou, ponevadž tím se veskeré poruchy elektrické sítě přenáší do aparátu.

4. Připojení země.

Banánek zemnicího vedení se připojí do patřičné zdírky (1) na zadní straně příroje. Nejlepší uzeními představuje vodovod. Zemnicí drát má být pokud možno největšího průřezu a jeho druhý konec musí být díkladné připevněn na vodovod. Nejlepší způsob je letovaném nebo přichylikem. Jednoduché omotání zemního dráhu na vodovod a plynové potrubí nebo na ústřední topení, jež se rovněž používá jako zem, způsobí někdy nedokonalý kontakt silné poruchy.

5. Připojení pro zvukovku.

Elektrická zvukovka pro přenos gramofonové hudby na tlampac se připojuje do zdírky označených na zadní straně (1). při tom je velmi důležité aby veskeré kovové součástky elektrického gramofonu a zvukovky byly uzemněny. Správné polohování zvukovky se vyzkouší případným přehozením zástrčky zvukovky. Regulače hlasitosti se docílí jako při rozlušťovém příjmu.

B. Obsluha přístroje.

1. Obsluha knoflíků.

Přední stěna:

Levý dvojitý knoflík: malý knoflík; regulace síly zvuku se sítovým vypinačem; velký knoflík: tónová clona.
Pravý dvojitý knoflík: malý knoflík; přepínač ladění; velký knoflík: regulace pásmové šíře a současně vypínač 9 Kc filtru.

Boční přední dvojitý knoflík: malý knoflík; ruční pohon; velký knoflík: motorový spináč pro běh do prava i doleva.
Zadní hvezdicový knoflík: vlonový přepínač.

2. Zapnutí přístroje.

Otočením do prava malým levým knoflíkem na přední straně přístroje uvede se přístroj do provozu, čímž se také samočinně osvělí stupnice. Tímto knoflíkem se také reguluje síla zvuku.

3. Vlnové rozsahy.

Vlnové rozsahy se nastaví točením bočního hvezdicového knoflíku na pravé straně přístroje. Vlnové rozsahy se ukazují opticky na sítku přední strany přístroje prozvedlém jednoho ze tří spodních kruhových otvorů v příslušné barvě: krátkovlny rozsah červený, rozsah střední vln bílý, rozsah dlouhých vln zelený. Při přepnutí na pie-up jsou žárovky vypojeny.

4. Stupnice.

Stupnice se nalézá ve viku skřínky a je viditelná při odklopení víka. Vysílače krátkovlnného rozsahu (19–51 m), červená jména stanice, nalezájí se dole na stupni, vysílače rozsahu středních vln (200–600 m), bílá jména stanice, ve středu a vysílače dlouhovlnného rozsahu (700–2000 m), zelená jména stanice, nahore na stupni. Osvetlení a výmena žárovek viz dále.

5. Ladění.

Ladění přístroje může se dílů třemi rozličnými způsoby. Volba následuje prostřednictvím pravého malého knoflíku na přední straně přístroje a je třídy blásiena prozivem příslušného štítku.
a) Bez automatického doladění ručním knoflíkem resp. motorem (pro sifedivitnem velkého knoflíku na pravé straně přístroje. Stítek s výměnou Man. → Man.).
b) Automatickým doladěním ručně, resp. motorem. Stítek s oznamením "Motors".
c) Ze zcela automatický tlačítka, nacházejícími se na přední straně přístroje. Blízki viz automatyka. Stítek s označením "Automatik".

K ladění přístroje motorem: dostací malé otocení velkého knoflíku na pravé boční stěně (az narazíte na větší odpor proti točení podle toho, chcičecku ukazovatele posunutou doleva anebo do prava. Při tom držte knoflík tak dlouho v ruce, až se ukazovatele objeví v okénku v levo od hledaného vysílače. Pak náhodou nebrat malý knoflík, načež ukazovatel se ihned začne a doladění přístroje ladění na "Man." musí přístroj byti jemně nastaven, zatím co při postavení na "Motor" se doladění díje automaticky a tudíž doladění ručně upíne odpad. Přístroj je pak na voleny vysílací správně nastaven, když magické oko se co nejvíce rozsvítí, to známená, že obě zelená křídla vykazí co nejvíce výseč. Záhadně používajete vždy motorováného rychlého ladění, jelikož toto praje tiše. To známená, že nejsou slyšitelný nepříjemný říhomky programu vysílaných stanicemi, jimž právě ukazovatel během ladění postupně probíhá. Nechte záhadně při ladění přístroje regulátor šířky pásmu nastavenou na nejúžil pásme. Při obsluze motorováného rychlého ladění dbejte toho, abyste náhodou nebrali malý knoflík pro jemně ladění přístroje. Budíž zdlouženo, že motorováný pohon má sloužit k ulehčení a urýchlení ladění přístroje, je, čímž má být řečeno, že není učelné nechatli zbytěm elektrický pohon běhati sem a tam. Motor elektrického pohoru je chráněn temelnou pojistikou, která je při příliš velkém oteplení vypne, čímž jej chrání před zneužitavou ochlazovací motorem na případnou teplostu se zapne zušroubovací ky a je opět schopný provozu.

6. Regulátor šířky pásm a modulátor barvitosti.

a) Regulátor šířky pásmu se obsluhuje pravým, větším knoflíkem na přední straně přístroje. Přesnou výšku se méně plynule a sice při otáčení do

prava se frekvenční pásmo rozšiřuje, čímž se docíluje světlostí reprodukce ohboacený výslník tónu. Samozřejmě jde rozšíření pásmové šířky částečně na úkor selektivity, takže rozšíření na největší hodnotu se doporučuje jen u silných vysílačů. Místní vysílač přijmáme zásadně největší pásmovou šířku, právě tak krátké vlny.

Dležitě ještě, že se zásadně při ladění přístroje na nějaký vysílač regulátor šířky pásmu nastaví na nejúžší šířku a teprve po přesném vydádání můžete regulátor šířky pásmu pootočit na šířku pásmo, přejete-li si výšší reprodukční, při čemž ovšem nesmíte pohnout ladícím knoflíkem. Regulátor pásmové šířky je spojen s vypínačem, který v poloze širokého pásmu vypne 9 kc filtr, čímž se docílí nejvyšší možná reprodukce. V mezi položkách mezi úzkým a širokým pásmem je 9 kc filtr zapnut.

b) Modulátor barvitosti se obsluhuje levým větším knoflíkem na přední straně přístroje. Při otáčení do prava se stavá reprodukce výšší, otáčením doleva hlušší. Při otáčení do prava se za hly slabsí při hluboké barvitosti, ponavazd právě vysoké frekvence vzníví dojem velké síly zvuku. Modulátor barvitosti umožňuje částečné tlumení poruch, které leží ve většině případů v oblasti vysokých frekvencí, takže se při nastavení modulátoru na hloubku reprodukci zárací. Zásadně nastavujeme modulátor barvitosti na nejvýšší reprodukci; v případě, že se nám zádá být barvitost příliš vysoká, pokusime se napřed nastavení regulátoru pásmové šířky na úzké pásmo docileti hlubokého zaharvení a teprve pak, když tento úkon nestane, nastavíme modulátor barvitosti na hlušší barvitost. Zásadní cíl byl, jest nechat regulátor pásmové šířky na širokém pásmu a modulátor barvitosti nastavili na hloubku barvitosti.

C. Automatika.

1. Nastavení zaautomatisovaných vysílačů.

Přístroj je z tovární nastaven na deset rozličných vysílačů, jichž jména jsou uvedena na štítkách vedle jednotlivých tlacítek. Levý krajní vysílač na skale je ovládán levým hofem tlacítkem a pravý krajní vysílač na zadní spodním tlacítkem. Čechem-lí přijmati některý zautomatisovaný vysílač, otocíme ladícím přepínačem (pravý, přední malý knoflík) na »Automatik« a stiskneme tlacítko vedle jména zádaného vysílače. Barva vysílače musí souhlasit s barvou optického ukazovatele vln. V činnosti se musí nacházet vždy jeden tlacítko, neboť při současném tlacení dvou nebo více tlacítek se přístroj poškodi.

2. Princip automatiky.

Každému tlacítku odpovídá jeden běžec, jehož polohu lze libovolně něčinit a zajistit stavečním šroubem, který je viditelný, otevrou-li se dvířka v zadní stěně. Běžce se nacházejí vedle otvořeného kondenzátoru po přeti ve dvou řadách. Otevřením řady tlacítek zadní stěny, pak nachází se na nich fotografie, kde jsou jednotlivá tlacítka označena určitou barvou, kterážto barva koresponduje s barvou běžců, nacházejících se uvnitř přístroje, vedle otvořeného kondenzátoru.

3. Nastavení jiných vysílačů.

Principiálně může být každý volený vysílač zaautomatisován, přece se však doporučuje automatisovat jenom dobré slýchací vysílače. Chceme-li na místo jednoho, jž automatisovaného vysílače nastavit jiný pak stlačme příslušné tlacítko a výkáme, až se přístroj sam nastaví, při čemž přepínací je nastaven na »Automatik«. Potom zvedneme páčku nacházející se uvnitř přístroje na černé perlinkové desce vedle žárovky a na znamení, že byl vysílač správně nastaven, žárovka nesmí svítit. Potom přepneme ladícím přepínačem na »Manu« a vyladíme ručně nový zvolený vysílač přesně podle matického oka. Nyní přepneme zpět na »Automatik«, při čemž páčka zůstane

stále nahoře a lampička bude svítit, načež po uvolnění stavečho šroubu posunujeme běžcem, který svojí barvou odpovídá barvě tlacítka, zmazorněného na fotografii na dvířkách zadní stěny tak dlouho, až lampička, která je vedle spáry, zhasne. Pak příslušněmu zdrojiu staveči srovná kontaktní běžce je pak správně nastaven, když lampička zůstane zhasnutá. Pak stlačíme páčku dolů a tím je celá manipulace ukončena.

4. Upozornění.

Celá plocha stupnice je při tlacítkových řad a k tomu příslušným běžcem rozložena v různé pole, která mohou být rozlišeny velkou prozrazou kontaktní řady podle nastavení běžce. Každý tlak vysílaču obsahuje tudiží jenom určité pole stupnicové plochy, jež je závislé od polohy běžce vzhledem k sobě. Každý, v tomto poli se nacházející vysílač, může být příslušným tlacítkem ovládán. Při volbě některé automatisované stanice je nutno dát pozor, zdá se tato stanice skutečně odpovídajícím tlacítkem knoflíku pod tlacítkem naleží, neboť jen tak je možno posunutovánm běžce lampičku zhasnutou. Pro dva, zcela blízké se ležící vysílače nevoly se dvě tlacítka pod sebou v téže řadě, nejbližší přidělime každé stanici jedno tlacítko v jedné z obou tlacítkových řad.

D. Různé.

1. Osvětlení stupnice.

Osvětlovací žárovky lze vyměnit pouze tak, že se celá stupnice i s kovovým rámečkem nazvede na spodní stranu slabouně, ne však ostrou desítkou a vysunete ze zapuštěného prostoru. Osvětlovací žárovky jsou speciell žárovky, jejichž je nutno objednat nejlépe přímo v továrně. Po nahrazení žárovek neb jich utažení se zase nejdříve stupnice zasune do vrchních otvorů ve dřevě dveřem, aby pak leprve opatrným sklápením se přitiskne, až zapadne do zapadek.

2. Tlampač.

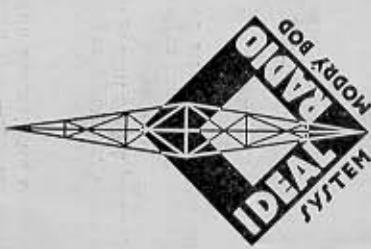
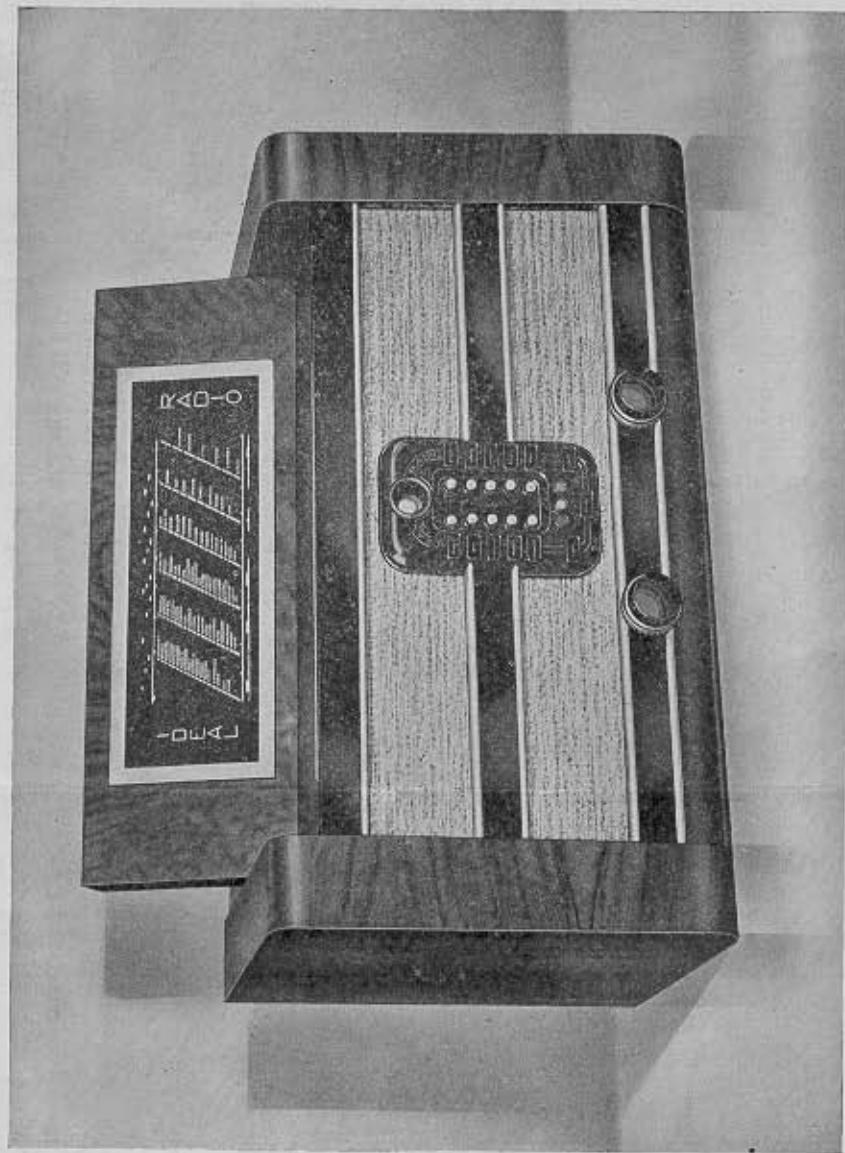
Vmontovaný tlampač ještě elektrodynamický a může se připojiti ještě další i magnetický nebo permanentní dynamik, který ovšem musí být přizpůsoben koncové periodě, t.j. má mít cca 7000 Ohmu. Přivody tohoto tlampáče musíme zasunout do zářítek označených na zadní stěně (2).

3. Všeobecné.

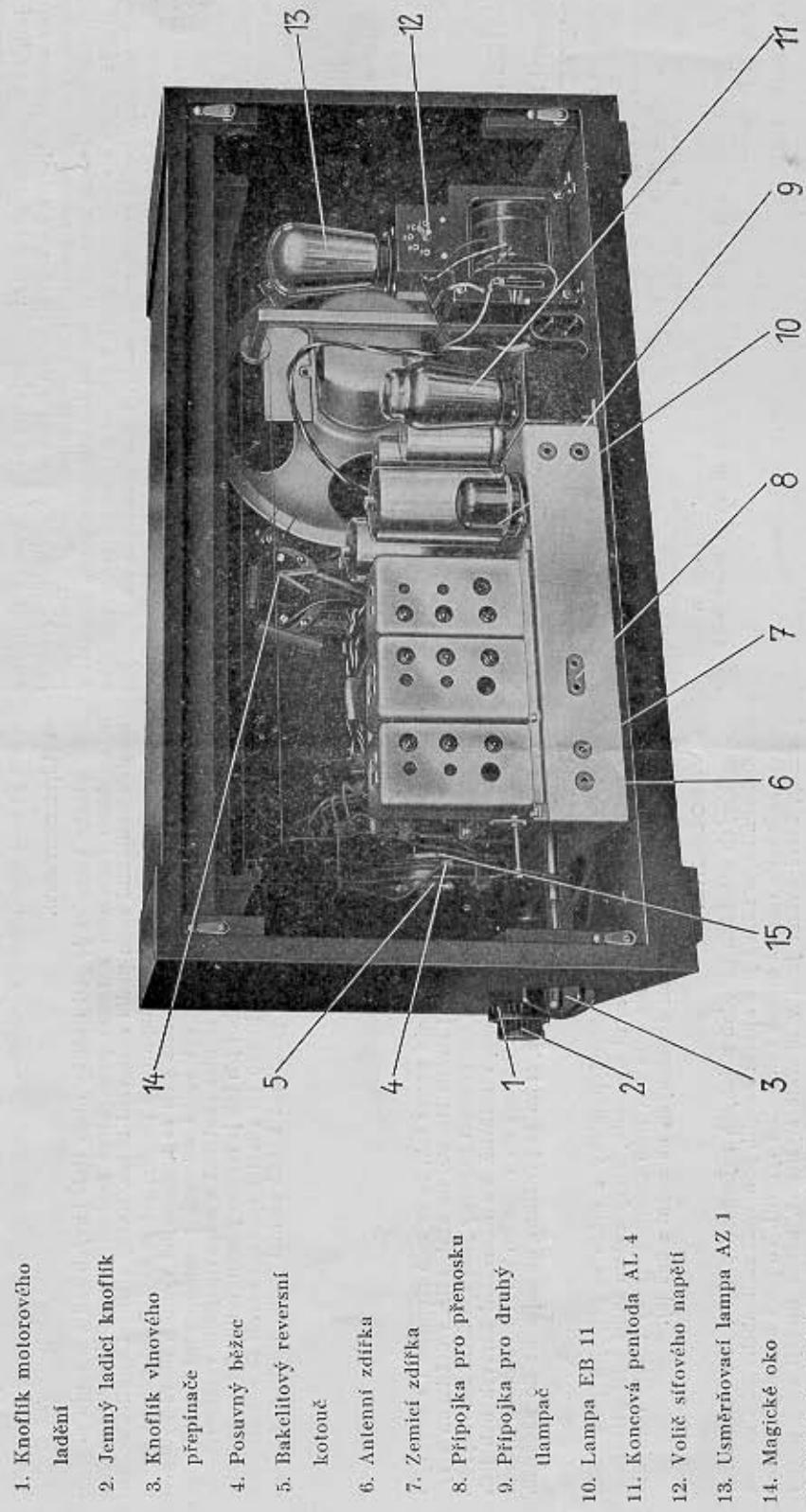
Ve všeckých otázkách ohledně nějakých nejasností obratte se na svého rádiobchodníka, u něhož ještě je aparát koupil, poněvadž radioobchodníci mohou podle zkušenosí většinu otázek zákazníka vyřídit. To platí hlavně pro různé pojmy, které ovšem jsou v aparátu slýchací, avšak nemají svůj původ v aparátě samém. K tomu povídáme hlavně pískáni zpěnovazebními příjmači a blízkostí a poruchy elektromotoru, vysokofrekvenčními přístroji, vysuvacími prachem a konečně tlakem atmosférického tlaku, který se pozoruje v letním období. Další poruchou, jež již původ se nesmí hledati v aparátě, jest tak znany lucemburský efekt. To je zjev, při němž slýcháme současně silný vysílač na druhém silném vysílači, jako na příklad Praha na Mnichově, a to vždy v tom případě, když Mnichov vysílá. Upozorňujeme, že takových případů může být více. Rádi se podle toho, kde se právě přijímač nachází. Dalším důvodem k bezpečně reklamaci je často tak zjev, že některé vysílače nedodržují svou správnou délku vln a že kolisá délka vln dotýčeného vysílače během vysílání, takže ruší příjem v bezprostřední blízkosti na stupnicu se nacházejícího vysílače. Kromě toho nezapomeňte, že hlavně na dlouhých vlnách jednotlivé vysílače nemají od sebe správnou frekvenční vzdálenost, takže se musí již takové vysílače z teoretických důvodů stále vzájemně rušit. Doproručujeme se, abyste se omezí na příjem opraven dobrými vysílání. Budete mítřit velký výber mezi dobrými vysílání. Nejlepší příjem stanice v oblasti středních a dlouhých vln ještě po soumraku. V rozsahu kritkovinném je denní příjem často lepší než v noci.

NÁVOD K OBSLUZE

7+2 okruhového superhetu systém MODRÝ BOD S 979.

Systém Modrý Bod Super S 979.

IDEAL-RADIO akc. spol., Praha II., Hybernská 34 - Továrna Kolín.

Přijímač systém Modrý Bod S 979 je $7 + 2$ okruhový superhet se 7 zesilovačními lampami, jednou duodiodou a jednou usměrňovací lampou. Přístroj smí být připojen pouze na střídavou síť. Připojením na stejnosměrnou síť se přístroj poškodi.

A. Uvedení do provozu.

1. Nastavení na sítové napětí.

Otoče obrátky na zadní straně přístroje a sejměj ji. Pak zapojíte volně silového napěti na transformatorního přístroje na napětí, které je nedáno na elektronickém Vašeho bytu. To se děje tím, že se povolí v troubkována malka velice napěti, pačka volice napěti tak, až zapadne do dílku k patřičnému napěti. Potom se v troubkována malka zase přiláhne. Transformátor je chráněn tepelnou pojistkou, která smí být vyměněna pouze radioobchodníkem. Po nastavení sítového napěti se zadní stěna nasadí do přípojné a upevní obrátky. Přístroj je pak připraven k provozu a připoji se přípojou římkou do normální světelné zásuvky.

2. Osazeni lamp.

2 VF pentoda EF 11	1 duodioda EB 11
1 směsovací lampa ECH 11	1 NF regul. pentoda EFM 11
1 VP regul. pentoda EBF 11	1 konecová pentoda AL 4
1 VP pentoda EF 12	1 usměrňovací lampa AZ 1

3. Připojení anteny.

Přívod antény, opatřený hanáčkem, se zapojí do zdírky patřičné označené, která ještě umístěna na zadní stěně přijímače. Nejlepšího příjmu lze dosáhnout možno vysokou venkovní antenou o délce 12–20 m. Příjem venkovní antény zaručuje nejlepší výkon a nejnižší poruchy. Pro zmenšení poruch může být použito s dosti dobrým výsledkem stíněného antenního přívodu, který ještě nejlépe dát si zavést odbočníkem.

Přijímač pracuje i na pomocnou anténu, na př. pokojové, výsledky příjmu jsou však samozřejmě slabší. Mimo lo mů přístroj vestavěnou světelnou anténu, která se automaticky zapojí, jakmile se vytahne hanáček z antenní zádičky. Přístroj pracuje tudíž i při vyláčení antennum i zemnicím přívodu. Tuto možnost však používejte jen za výjimocnou, poněvadž tím se veskeré poruchy elektrické sítě přenáší do aparátu.

4. Připojení země.

Banánek zemnicího vedení se připojí do patřičné zdírky $\frac{1}{4}$ na zadní straně přístroje. Nejlepší uzení vedení představuje vodovod. Zemní drát má být pokud možno nejvýše průřez a jeho druhý konec musí být důkladně připevněn na vodovod. Nejlepší způsob je letovaným nebo přichystáním. Jednoduché omotání zemnicího drátku na vodovodní a plynové potrubí nebo na ústřední topení, jež se rovněž používá, jako zem, způsobí někdy nedokonalým kontaktem silné poruchy.

5. Připojení pro zvukovku.

Elektrický zvukovka pro přenos gramofonové hudby na tlampač se připojuje do zdírky označených na zadní straně (1). při tom je velmi důležité aby veskeré kovové součástky elektrického gramofonu a zvukovky byly uzemněny. Správné polohování zvukovky se vyzkouší případným přehozením zástrčky zvukovky. Regulace ilasitosti se docílí jako při rozhlasovém příjmu.

B. Obsluha přístroje.

1. Obsluha knoflíků.

Přední stěna:

Levý dvojitý knoflík; malý knoflík; regulace síly zvuku se sítovým vypínačem; velký knoflík; římová clona.
Pravý dvojitý knoflík; malý knoflík; pěripinac ladění; regulace pásmové šíře a současně vypínač 9 Kc filtru.

Boční přední dvojitý knoflík; malý knoflík; ruční pohon; velký knoflík; motorový spinac pro běh do prava i doleva.
Zadní hvezdicový knoflík; vloňový přepínač.

2. Zapnutí přístroje.

Otočením do prava malým levým knoflíkem na přední straně přístroje uvede se přístroj do provozu, čímž se také samočinně osvělí střípnice. Tímto knoflíkem se také regulauje síla zvuku.

3. Vlnové rozsahy.

Vlnové rozsahy se nastaví točením bočního hvezdicového knoflíku na pravé straně přístroje. Vlnové rozsahy se ukazují opticky na sítku přední strany přístroje prosvětleném jednoho ze tří spodních kruhových otvorů v příslušné barvě: krátkovlny rozsah červený, rozsah středních vln bílý, rozsah dlouhých vln zelený. Při přepnutí na pic-up jsou žárovky vypojeny.

4. Střipnice.

Střipnice se nalézá ve vlnu skřínky a je viditelná při odklopení vlna. Vysílače krátkovlnného rozsahu (19–51 m), červená jména stanice, nalezájí se dole na střípnici, vysílače rozsahu středních vln (200–600 m), bílá jména stanice ve středu a vysílače dlouhovlnného rozsahu (700–2000 m), zelená jména stanice, nahore na střípnici. Osvětlení a výmena žárovek viz dále.

5. Ladění.

Ladění přístroje může se dílčí třemi rozličnými způsoby. Volba následuje prostřednictvím pravého malého knoflíku na přední straně přístroje a je třídy HRCŠ prosazením příslušného štítku. Bez automatického doladění ručně malým knoflíkem, resp. motorem, prostřednictvím velkého knoflíku na pravé straně přístroje. Střítek s výměnou Man. a výmena žárovek viz dále.

a) Automatiky doladěním ručně, resp. motorem. Střítek s označením „Motor“.

b) Ze zcela automatický tlačítka, nacházejícími se na přední straně přístroje.

c) Blízki viz automatyka. Střítek s označením „Automatik“.

K ladění přístroje motorem dostáčí malé otocení velkého knoflíku na pravé boční stěně (až narazíte na větší odpor proti točení) podle toho, chcičecku používat posunutou doleva anebo doprava. Při tom držte knoflík tak dlouho v ruce, až se ukazovatelem objeví v okénku v levém dolním rohu znamení „Man.“. Kladění přístroje motorem dostáčí malé otocení velkého knoflíku na pravé boční stěně (až narazíte na větší odpor proti točení) podle toho, chcičecku používat posunutou doleva anebo doprava. Při tom držte knoflík tak dlouho v ruce, až se ukazovatelem objeví v okénku v levém dolním rohu znamení „Man.“. musí přístroj byti jemně nastaven, zatím co při postavení na „Motor“ se doladění díje automaticky a tudíž doladění ručně odpadá. Přístroj je pak na volený vysílací správně nastaven, když magické oko se co nejvíce rozsvítí, to znamená, že obě zelená křídla vykazují co nejvýšší výseč.

Záhadně používajete vždy motorováného rychlého ladění, jelikož toto prajece tiše. To znamená, že nejsou slyšetelný nepřijemně říomky programu vysílaných stanicemi, jimž právě ukazoval během laděního postupu prohlíží. Nechte západně při ladění přístroje regulátor šířky pásmu nastavený na nejúžší pásmo. Při obsluze motorováného rychlého ladění dbejte toho, abyste náhodou nebrali malý knoflík pro jemně ladění přístroje. Budíž zdržatěno, že motorisovaný pohon má sloužit k ulehčení a určení ladění přístroje. Budíž má být řečeno, že není účelné nechat zbytěm elektrický pohon běhati sem a tam. Motor elektrického pohoru je chráněn tepelnou pojistikou, která jež při příliš velkém oteplení vypne, čímž jej chrání před zneužitavou.

6. Regulátor šířky pásm a modulátor barvitosti.

a) Regulátor šířky pásmu se obsluhuje pravým, větším knoflíkem na přední straně přístroje. Přesnou výšku se měří plynule a sice při otáčení do

prava se frekvenční pásmo rozšiřuje, čímž se dosahuje světlostí reprodukce obohačením výslných tónů. Samozřejmě jde rozšíření pásmové šířky částečně na úkor selektivity, takže rozšíření na největší hodnotu se doporučuje jen u silných vysílačů. Místní vysílač přijmáme zásadně největší pásmovou šířku, právě tak krátké vlny.

Dležitě ještě, že se zásadně při ladění přístroje na nějaký vysílač regulátor šířky pásmu nastaví nejdříve na nejúžší šířku a teprve po přesném výladení můžete regulátor šířky pásmu pootočit na šířku pásmo, přejete-li si vysílační reprodukci, při čemž ovšem nesmíte pohnout ladicím knoflíkem. Regulátor pásmové šířky se spojen vypínacem, který v poloze širokého pásmu vypne 9 kc filter, čímž se dočít nejvyšší možné reprodukce. V mezi polohách mezi úzkým a širokým pásmem je 9 kc filter zapnut.

b) Modulator barvitosti se obsluhuje levým větším knoflíkem na přední straně přístroje. Při otáčení do prava se stavá reprodukce vysíl, otáčením doleva hlušší. Při otáčení do prava se být slabsí při hluboké barvitosti, poněvadž právě vysoké tóny vznívají dojem velké síly zvuku. Modulator barvitosti umožňuje částečnou hlušení poruch, které leží ve většině případů v oblasti vysokých frekvencí, takže se při nastavení modulátoru na hloubku reprodukce záratejí. Zásadně nastavujeme modulator barvitosti na nejvýšší reprodukci; v případě, že se nám zde být barvitost příliš vysoká, pokusime se napřed nastavení regulátoru pásmové šířky na úzké pásmo docílit hlubokého zaharvení a teprve pak, když tento úkon nastal, nastavíme modulátor barvitosti na hlušší barvitost. Zásadní chybou jest nechat regulátor pásmové šířky na širokém pásmu a modulator barvitosti nastavit na hloubku barvitost.

C. Automatika.

1. Nastavení zaautomatisovaných vysílačů.

Přístroj je z tovární automatisován na deset rozdílných vysílačů, jichž jména jsou uvedena na štítkách vedle jednotlivých ladicích. Levý krajní vysílač na skale je ovládán levým hřebenem ladicího dírky a pravý krajní vysílač na spodním ladicím. Chezme-li přijmati některý zaautomatisovaný vysílač, otocíme ladicím přepinačem (pravý přední malý knoflík) na „Automatik“ a stiskneme ladicího vedele jména žádaného vysílače. Barva vysílače musí souhlasit s barevnou optického ukazovatele vln. V činnosti se musí nacházet vždy jeden ladicík, neboť při současném ladicení dvou nebo více ladicek se přístroj poškodi.

2. Principiální vysílačky.

Každému ladicíku odpovídá jeden hřebeček, jehož polohu lze libovolně měnit a zajistit stavečním šroubem, který je viditelný, otevrou-li se dírka v zadní stěně. Běžece se nachází všechny otvory kondenzátoru po délce ve dvou řadách. Otevřeme-li dírku zadní stěny, pak nachází se na nich fotografie, které jsou jednotlivými ladicíkům označené určitou barvou, kterážto barva odpovídá s barevnou běžecí, nachází se uvnitř přístroje, vedle otocného kondenzátoru.

3. Nastavení jiných vysílačů.

Principiálně může být každý volený vysílač zaautomatisován, přece se však doporučuje automatisovat jenom dobré sluchátelné vysílače. Chceme-li na místo jednoho, již automatisovaného vysílače nastavit jiný, pak stlačíme příslušné ladicíko a výklikame, až se přístroj sam nastaví, při čemž přepinač je nastaven na „Automatik“. Potom zvedneme páruku nacházející se uvnitř přístroje na černé perlinkové desce vedle žárovky a na znamení, že byl vysílač správně nastaven, žárovka nesmí svítit. Potom přepneme ladicího přepinače na „Man.“ a výkladme ručně nový zvolený vysílač přesně podle matického oka. Nyní přepneme zpět na „Automatik“, při čemž páčka zůstane

stále nahoře a ladicíka bude svítit, načež po uvolnění stavečkového šroubu posunujeme běžecem, který svojí barvou odpovídá barvě ladicíka, znázorněného na fotografii na dvoufázích zadní stěny tak dlouho, až ladicíka, která je vedle rádiu, zhasne. Pak příslušně znamí svítectví. Kontaktní běžec je pak správně nastaven, když ladicíka zůstane zhasnutá. Pak stlačíme páčku dolů a tím je celá manipulace ukončena.

4. Upozornění.

Celá plocha stupnice je při ladicích ohon ladicových řad a k tomu příslušným běžcem rozložena v různá pole, která mohou být rozličné velká pro každou kontaktní řadu podle nastavení běžečky. Každý stiskací knoflík obsahuje tudíž jenom určité pole stupnice, které je závislé od polohy běžečky vzhledem k sobě. Každý, v tomto poli se nacházející vysílač, může být při sluchném ladicíku ovládán. Při volbě některé automatisované stanice je nutno dát tlaciček na hradlo žárovky, neboť jen tak je možno posunovatím běžečky knoflíku pod tlaciček na hradlo žárovky, zda se tato stanice skutečně odpovídajícím rozsahem knoflíku zhasnutou. Pro dva, zcela blízko se ležící vysílače nevoly se dvě ladicíku pod sebou v téže řadě, nejbližší přidělime každé stanici jedno tlacičko v jedné z obou ladicových řad.

D. Různé.

1. Osvětlení stupnice.

Osvětlovací žárovky lze vyměnit pouze tak, že se celá stupnice i s kovovým rámečkem nazvedeme na spodní stranu slaboun, ne však ostrou desítkou a vysuneme ze zapuštěného prostoru. Osvětlovací žárovky jsou speciální žárovky, jejichž je nutno objednat nejlépe přímo v továrně. Po nahrazení žárovek neb jich utažení se zase nejprve stupnice zasune do vrchních otvorů ve dřevě dveřma pery a pak leprve opatrným sklápením se přitiskne, až zapadne do zapadek.

2. Tiampač.

Vmontovaný tiampač jest elektrodynamický a může se připojiti ještě další i magnetický nebo permanentní dynamik, který ovšem musí být přizpůsoben koncové periodě, t.j. má mít cca 7000 Ohmu. Přivody tohoto tiampáče musíme zasunouti do zářítek označených na zadní stěně (2).

3. Všeobecné.

Ve všeckých otázkách ohledně nějakých nejasností obratte se na svého rádiobchodníka, u něhož ještě aparát koupil, poněvadž radioobchodníci mohou podle zkušenosí většinu otázek zákazníka vyřídit. To platí hlavně pro různé tlacičky, které ovšem jsou v aparátu sluchátelné, avšak nemají svůj původ v aparáru samém. K tomu patří hlavně pískařské zpěvnorazební přířadidlo a blízkosti a poruchy elektromotoru, vysokofrekvenčními přístroji, vysavači prachu a konečně tlaké atmosférické poruchy, které se pozorují v leteckém období. Další poruchou, ježž původ se nesmí hledati v aparátě, jest takzvaný lucemburský efekt. To je zjev, při němž slýcháme současně silný vysílač na druhém silném vysílači, jako na příklad Praha na Mnichově, a to v tom případě, když Mnichov vysílá. Upozornjujeme, že takových případů může být více. Rádi se podle toho, kde se právě přijímač nachází. Dalším důvodem k bezpečněm reklamaci je často tak zjev, že některé vysílače nedodržují svou správnou délku vln a že kolisá délka vln dotýčeno vysílače během vysílání, takže ruší příjem v bezprostřední blízkosti na stupnicu se nacházejícího vysílače. Kromě toho nezapomeňte, že hlavně na dlouhých vlnách jednotlivé vysílače nemají od sebe správnou frekvenční vzdálenost, takže se musí již takové vysílače z teoretických důvodů stále vzájemně rušit. Doproručujeme se, aby ste se omezí na příjem opravdu dobré sluchátelných vysílačů. Budete mítě mítě velký výhér mezi dobrými vysílači. Nejlepší případem je v oblasti středních a dlouhých vln jest po soumraku. V rozsahu kratkovicném je denní příjem často lepší než v noci.

Přijmač systém Modrý Bod S 979 je $7 + 2$ okruhový superhet se 7 zesilovacími lampami, jednou duodiódou a jednou usměřovači lampou. Přístroj smí být pripojen pouze na sítidlovou síť. Připojením na stejnosměrnou síť se přístroj poškodi.

A. Uvedení do provozu.

1. Nastavení na sírové napětí.

Otočte obrátky na zadní straně přístroje a sejměte jí. Pak zapojte volič sírového napětí na transformátoru přístroje na napětí, které je údano na elektroměru Vašeho bytu. To se děje tím způsobem, že se povolí vronohkováná matka voliče napěti, pačka voliče napěti se přesune na žádané napěti tak, až zapadne do dílku k patičnému napěti. Potom se vroubkovaná matka zase přitahne. Transformátor je chráněn tepelnou pojistikou, která smí být vyměněna pouze radiooborohodníkem. Po nastavení sífového napěti se zadní stěna nasadí do přístroje a upevní obrátky. Přístroj je pak připraven k provozu a připoji se připojou říšníkou do normální světelné zásuvky.

2. Osazení lamp.

2 VF pentody EF 11	1 duodioda EB 11
1 směšovací lampa ECH 11	1 NF regul. pentoda EFM 11
1 VF regul. pentoda EBF 11	1 koncová pentoda AL 4
1 VF pentoda EF 12	1 usměřovači lampa AZ 1

3. Připojení anteny.

Přívod antény, opatřený banánekem, se zapojí do zdírký patičně označené, která jest umístěna na zadní stěně přijmače. Nejlepšího příjmu lze docílit pokud možno vysokou venkovní antenou o délce 12–20 m. Příjem venkovní antény zaručuje nejlepší výkon a nejněmší poruchy. Pro změnění poruch může být použito s dosti dobrým výsledkem stíněného antenního přívodu, který jest nejlepše dátí si zavést odborníkem.

Přijmač pracuje i na pomocné anteně, na př. pokojové, výsledky příjmu jsou však samozřejmě slabší. Mimo to má přístroj vestavěnou světelnou antenu, která se automaticky zapojí, jakmile se vytáhne banánek z antenní zdírky. Přístroj pracuje tudíž i při využití antennního i zemicního přívodu. Tuto možnost však používejte jen za výpomocnou, poněvadž tím se veškeré poruchy elektrické sítě přenásejí do aparátu.

4. Připojení země.

Banánek zemicího vedení se připojí do patičné zdírky (1) na zadní straně přístroje. Nejlepší izmenění představuje vodovod. Zemicí drát má být pokud možno nejvýše průřez a jeho druhý konec musí být důkladně pípevněn na vodovod. Nejlepší způsob je letováním nebo přichytkou. Jednoduché omotání zemicího drátu na vodovod a plynové potrubí nebo na ústřední topení, jež se rovněž používá jako zem, způsobí někdy nedokonalý kontaktem silné poruchy.

5. Připojení pro zvukovku.

Elektrická zvukovka pro přenos gramofonové hudby na tlampač se připojuje do zdírek označených na zadní straně (1). Při tom je velmi důležité, aby veskeré kovové součástky elektrického gramofonu a zvukovky byly uzeměny. Správné půlovení zvukovky se vyzkouší případným přehozením zástrčky zvukovky. Regulace hlasitosti se docílí jako při rozhlasovém příjmu.

B. Obsluha knoflíků.

1. Obsluha knoflíků.

Přední stěna:

Levý dvojitý knoflík: malý knoflík; regulace síly zvuku se sítovým vypinačem; velký knoflík; tónová clona.
Pravý dvojitý knoflík: malý knoflík; pripinač ladění; velký knoflík: regulace pásmové šíře a současně vypinač 9 Kc filtru.

Boční přední dvojitý knoflík: malý knoflík: ruční pohon; velký knoflík: motorový spinač pro běh do prava i do leva.
Zadní hvězdicový knoflík: vlnový přepínač.

2. Zapnutí přístroje.

Otočením do prava malým levým knoflíkem na přední straně přístroje uvede se přístroj do provozu, čímž se také samočinně osvětlí stupnice. Tímto knoflíkem se také reguluje síla zvuku.

3. Vlnové rozsahy.

Vlnové rozsahy se nastaví točením bočního hvězdicového knoflíku na pravé straně přístroje. Vlnové rozsahy se ukazují opticky na šířku přední strany přístroje prosvětlením jednoho ze tří spodních kruhových otvorů v příslušné barvě: krátkovlnný rozsah červený, rozsah středních vln bílý, rozsah dlouhých vln zelený. Při přepnutí na pic-up jsou žárovky vypojeny.

4. Stupnice.

Stupnice se nalézá ve vlnu skřínky a je viditelná při odklopení vlna. Vysilače krátkovlnného rozsahu (19–51 m), červená jména stanice, nalezájí se dole na stupnici, vysilače rozsahu středních vln (200–600 m), bílá jména stanice, ve středu a vysilače dlouhovlnného rozsahu (700–2000 m), zelená jména stanice, nahoře na stupnici. Osvětlení a výměna žárovek viz dále.

5. Ladění.

Ladění přístroje může se dítí třemi rozličnými způsoby. Volba následuje prostřednictvím pravého malého knoflíku na přední straně přístroje a je „Plicky RČ“. Stupnice se nalézá v levo od hledáče výklonu v levo od hledáče výklonu. Hlášena prosvícením příslušného štítku. a) Bez automatického doladění ručně malým knoflíkem, resp. motorem pro sítěničnivm velkého knoflíku na pravé straně přístroje. Štítek s označením »Man.«.
b) Automatickým doladěním ručně, resp. motorem. Štítek s označením »Motor«.
c) Ze zcela automatický tlačítka, nacházejícími se na přední straně přístroje. Blížší viz automatika. Štítek s označením »Automatik«.
K ladění přístroje motorem dostačí malé otocení velkého knoflíku napravě boční stěně (až narazíte na větší odpor proti točení) podle toho, checete-li ukazovateli posunouti doleva anebo doprava. Při tom držte knoflík tak dlouho v ruce, až se ukazovatel objeví v okénku v levo od hledáče výklonu v levo od hledáče výklonu. Kladění přístroje ručně. Při postavení přepínače ladění na »Man.« musí přístroj být knoflíkem ručně. Při postavení přepínače ladění na »Motor« se doladění děje automatickem, zatímco ručně uplně odpadá. Přístroj je pak na volený vysílač správně nastaven, když magické oko se co nejvíce rozsvítí, to znamená, že obě zelená křídla vykazují co největší výseč.

Záhadně používajte vždy motorisovaného rychlého ladění, jelikož toto prajece tiše. To znamená, že nejsou slyšitelný nepřijemný úlomky programu vysílaných stanicemi, jimž právě ukazovatel během laděního postupu probíhá. Nechte záhadně při ladění přístroje regulátor šířky pánsna nastavený na nejuzší pásmo. Při obsluze motorisovaného rychlého ladění dbejte toho, abyste náhodou nehrázili malý knoflík pro jemně ladění přístroje. Budíž zdurazněno, že motorisovaný pohon má sloužit k ulehčení a urychlení přístroje, kde jej při příliš velkém oteplení vypne, čímž jej chráněn tepelně elektrický pohon běhalí sem a tam. Motor elektrického pohoru je chráněn tepelnou pojistikou, která jej při příliš velkém oteplení vypne, čímž jej chráněn před zneužíváním. Po ochlazení motoru na přípustnou teplotu se zapne znova automaticky a je opět schopný provozu.

6. Regulátor šířky pásm a modulátor barvitosti.

a) Regulátor šířky pásm se obsluhuje pravým, větším knoflíkem na přední straně přístroje. Pásmová šířka se mění plynule a sice při otáčení do

prava se frekvenční pásmo rozšiřuje, čímž se docíluje světlejší reprodukce obhacením výšších tónů. Samozřejmě jde rozšíření pásmové šířky částečně na úkor selektivity, takže rozšíření na největší hodnotu se doporučuje jen u silných vysílačů. Místní vysílač přijmáme zásadně největší pásmovou šířkou, právě tak krátké vlny.

Důležité jest, že se zásadně při ladění přístroje na nějaký vysílač regulátor šířky pásmu nastaví nejdříve na nejúžší šířku a teprve po přesném výladení můžete regulátor šířky pásmu pootočit na širší pásmo, přejete-li si vyšší reprodukci, při čemž ovšem nesmíte pohnout lajdicím knoflíkem. Regulátor pásmové šířky je spojen s vypínačem, který v poloze širšího pásmu vypne 9 kc filtry, čímž se docílí nejvyšší možnou reprodukci. V mezi položkách mezi úzkým a širokým pásmem je 9 kc filtr zapnut.

b) Modulátor barvitosti se obsluhuje levým větším knoflíkem na přední straně přístroje. Při otáčení do prava se stavá reprodukce vyšší, otáčením doleva hlbší. Přirozeně reprodukce začínají se býtí slabší při hluboké barvitosti, poněvadž právě vysoké tony vznášejí dojem veliké síly zvuku. Modulátor barvitosti umožňuje částečné tlumění poruch, které leží ve většině případů v oblasti vysokých frekvencí, takže se při nastavení modulátoru na hloubku reprodukci ztrácí. Zásadně nastavujeme modulátor barvitosti na nejvyšší reprodukci; v případě, že se nám zdá býtí barvitost příliš vysoká, pokusíme se napřed nastavením regulačního pásmového šířky na fázu pásmo dochází hlubší zaharvení a teprve pak, když tento úkon nestačí, nastavíme modulátor barvitosti na hlubší barvitost. Zásadní chybou jest nechávat regulátor pásmové šířky na širokém pásmu a modulátor barvitosti nastavit na hloubku barvitosti.

C. Automatika.

1. Nastavení zaautomatisovaných vysílačů.

Přístroj je z továrně zaautomatisován na deset rozlišných vysílačů, jichž jména jsou uvedena na štítkách vedle jednotlivých tlačítka. Levý krajní vysílač na skále je oválný hořením tlačítka a pravý krajní vysílač pravým spodním tlačítkem. Čehemli přijmati některý zaautomatisovaný vysílač, citočime lajdicím přepínačem (pravý přední malý knoflík) na »Automatik« a stiskneme tlačítko vedené jménem žádaného vysílače. Barva vysílačů musí souhlasit s barvou optického ukazovatele vln. V činnosti se musí nacházeti vždy jeden jedno tlačítko, neboť při současném tláčení dvou nebo více tlačítek se přístroj poškodi.

2. Princip automatiky.

Každému tlačítku odpovídá jeden běžec, jehož polohu lze libovolně měnit a zajistit stavečním šroubem, který je viditelný, otevrou-li se dívka v zadní stěně. Běžec se nachází vedené otocením kondenzátoru po líceti ve dvou rázech. Otevřeme-li dívku zadní stěny, pak nachází se na nich fotografické žádoucí. Jednotlivá tlačítka označena určitou barvou, kterážto barva korespondeje s barvou běžce, nachází se uvnitř přístroje, vedle otvořeného kondenzátoru.

3. Nastavení jiných vysílačů.

Principiálně může být každý volený vysílač zaautomatisován, přece se však doporučuje automatisovat jenom dobu slýchání vysílače. Chceme-li na místo jednoho, již automatisovaného vysílače nastavit jiný, pak stlačme příslušné tlačítko a využáme, až se přístroj sám nastaví, při čemž přepínací je nastaven na »Automatik«. Potom zvedneme páčku, nacházející se uvnitř přístroje na černé pertinaxové desce vedle žárovky a na známení, že byl vysílač správně nastaven, žárovka nesmí svítit. Potom přepneme lajdici přepínačem na »Man.« a vyladíme ručně nový zvolený vysílač přesně podle matického oka. Nyní přepneme zpět na »Automatik«, při čemž páčka zůstane

stále nahore a lampička bude svítit, načež po uvolnění stavěcího šroubu posunujeme běžcem, který svojí barvou odpovídá barvě tlačítka, značorněho na fotografii na dvírkách zadní stěny tak dlouho, až lampička, která je vedle páčky, zhasne. Pak přitáhneme znova stavěcí šroub. Konstrukní běžec je pak správně nastaven, když lampička zůstane zhasnutá. Pak stlačíme páčku dolů a tím je celá manipulace ukončena.

4. Upozornění.

Celá plocha stupnice je při tlačítky ohou tlačítkových řad a k tomu příslušným běžci rozložena v různá pole, která mohou být rozličné veliká pro každou kontaktní řadu podle nastavení běžce. Každý stiskací knoflík obsahuje tudíž jenom určité pole stupnicové plochy, jež je závislé od polohy běžce vzhledem k sobě. Každý, v tomto poli se nacházející vysílač, může být příslušným tlačíkem ovládán. Při volbě některé automatisované stanice je nutno dát pozor, zda se tato stanice skutečně v odpovídajícím rozsahu knoflíku zhlasnout, neboť jen tak je možno posunutím běžce lampičku pod sebou v této řadě, nýbrž přidělme každé stanici jedno tlačítko v jedné z obou tlačítkových řad.

D. Různé.

1. Osvětlení stupnice.

Osvětlovací žárovky lze vyměnit pouze tak, že se celá stupnice i s kovovým rámečkem nazvedne na spodní stranu slabou, ne však ostrou deštítkou a vysune ze zapuštěného prostoru. Osvětlovací žárovky jsou speciální žárovky, jejž je nutno objednat nejlépe přímo v továrně. Po nahrazení žárovek neb jich utažení se zase nejprve stupnice zasune do vrchních otvorů ve dřevě dývma pevy a pak ieprvé opatrným sklápením se přilíske, až zapadne do západku.

2. Tiampač.

Vmontovaný tiampač jest elektrodynamický a může se připojit i ještě další rámecem nazvedne na spodní stranu slabou, ne však ostrou deštítkou a vysune ze zapuštěného prostoru. Osvětlovací žárovky jsou speciální žárovky, jejž je nutno objednat nejlépe přímo v továrně. Po nahrazení žárovek neb jich utažení se zase nejprve stupnice zasune do vrchních otvorů ve dřevě dývma pevy a pak ieprvé opatrným sklápením se přilíske.

3. Všeobecné.

Ve všeckých otázkách ohledně nějakých nejasností obraťte se na svého rádiobchodníka, u něhož jestište případem zákazníka výřidi. To plati hlavně pro různé typy, které ovšem jsou v aparátě slýchivé, avšak nemají svůj pivoň v aparátě samém. K tomu pocítáme hlavně pískání zpěnovazebních případů a blízkosti a poruchy elektromotory, vysokofrekvenčními přístroji, vysavači prachu a konečně také atmosférické poruchy, které se pozorují v letním období. Další poruchou, jež pivoď se nesmí hledat v aparátě, jest zvaný luncemburský efekt. To je zjev, při němž slýcháme současně silný vysílač na druhém silném vysílači, jako na příklad Praha na Mnichově, a tojen v tom případě, když Mnichov vysílá. Upozorňujeme, že takový případu může být více. Ridí se podle toho, kde se právě přijímač nachází. Dalším důvodem k bezpředmětné reklamaci je často také zjev, že některé vysílače nedodržují svou správnou délku vln a že kolisá délka vln dotýčného vysílače během vysílání, takže ruší příjem v bezprostřední blízkosti na stupnicu se nacházejícího vysílače. Kromě toho nezapomeňte, že hlavně na dlouhých vlnách jednotlivé vysílače nemají od sebe správnou frekvenční vzdálenost, takže se musí již takové vysílače z teoretických důvodů stále vzdáleně ruší. Doporučuje se, abyste se omezil na příjem opravdu dobré slýchivého vysílače. Budete mítis dost velký výběr mezi dobrými vysílači. Nejlepší příjem stanice v oblasti středních a dlouhých vln jest po soumraku. V rozsahu kratkovlném je denní příjem často lepší než v noci.